

**УКРАЇНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ  
ЗАЛІЗНИЧНОГО ТРАНСПОРТУ**

**ЕКОНОМІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ**

**Кафедра фінансів, обліку і аудиту**

**МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ ТА ЗАВДАННЯ  
для контрольної роботи**

**з освітнього компонента**

***«ОБЛІК І ФІНАНСОВА ЗВІТНІСТЬ  
ЗА МІЖНАРОДНИМИ СТАНДАРТАМИ»***

**для здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня  
спеціальності D1 «Облік і оподаткування»**

**ОП «Облік, аудит та оподаткування» заочної форми здобуття освіти**

**Харків – 2026**

Методичні вказівки розглянуто і рекомендовано до друку на засіданні кафедри фінансів, обліку і аудиту 29 травня 2026 р., протокол № 10.

Методичні вказівки рекомендовано для здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня спеціальності D1 «Облік і оподаткування» ОП «Облік, аудит та оподаткування» усіх форм здобуття освіти.

Укладач

доц. В. М. Орлова

Рецензент

проф. Г. В. Обруч

## ЗМІСТ

|                                                               |    |
|---------------------------------------------------------------|----|
| Вступ                                                         | 4  |
| Мета і завдання контрольної роботи                            | 5  |
| Методичні вказівки для написання контрольної роботи           | 6  |
| Рекомендовані плани контрольних робіт                         | 8  |
| Практичні завдання                                            | 13 |
| Тести                                                         | 26 |
| Вимоги щодо оформлення та захисту роботи, критерії оцінювання | 36 |
| Список літератури                                             | 38 |

## ВСТУП

Вступ контрольної роботи — це її візитна картка, де обґрунтовують тему. А темою є Міжнародні стандарти фінансової звітності (МСФЗ), дуже важливі сьогодні. Це зумовлено глобалізацією економіки та потребою інвесторів отримувати прозору, достовірну і порівнянну фінансову інформацію незалежно від країни. В умовах євроінтеграції та зростаючої глобалізації світової економіки виникає об'єктивна потреба в уніфікації правил бухгалтерського обліку. Перехід на Міжнародні стандарти фінансової звітності (МСФЗ) дає змогу вітчизняним підприємствам підвищити прозорість бізнесу та залучити іноземні інвестиції, що робить вибрану тему надзвичайно актуальною.

Об'єктом дослідження є процес організації бухгалтерського обліку та складання фінансової звітності підприємства за міжнародними стандартами. Предметом дослідження є сукупність теоретичних і методичних підходів щодо відображення в обліку [назва вашої теми, наприклад фінансових інструментів] за нормами МСФЗ.

Методами дослідження є аналіз, синтез, порівняння, графічний метод.

Для того щоб краще орієнтуватися у стандартах і використовувати лише офіційну інформацію під час написання, спирайтеся на перевірені джерела — актуальні законодавчі акти, інформацію щодо впровадження стандартів в Україні можна перевірити на сайті Міністерства фінансів України. Розібратися з основами МСФЗ, особливостями застосування стандартів IAS і IFRS допоможуть матеріали від провідних аудиторських компаній, наприклад у розділі послуг BDO в Україні. Також потрібно звернутися до Вікіпедії, щоб швидко перевірити перелік чинних стандартів МСБО/МСФЗ (IAS, IFRS).

## МЕТА І ЗАВДАННЯ КОНТРОЛЬНОЇ РОБОТИ

**Мета контрольної роботи** з освітнього компонента «Облік за міжнародними стандартами» — закріплення теоретичних знань і формування практичних навичок застосування МСФЗ (Міжнародних стандартів фінансової звітності) під час відображення господарських операцій, оцінювання активів і складання фінансової звітності.

Для зручності надано чіткий розподіл на основні завдання, які зазвичай зазначені для виконання такої роботи:

**1 Вивчення нормативно-правової бази.** Ознайомлення з базовими принципами та концепціями МСФЗ, а також розуміння відмінностей між національними положеннями (НП(С)БО) і міжнародними стандартами.

**2 Аналіз облікової політики.** Визначення принципів формування облікової політики підприємства відповідно до вимог міжнародних стандартів.

**3 Відображення операцій на рахунках.** Набуття практичних навичок із первісного визнання, подальшого оцінювання та обліку окремих об'єктів (основних засобів, нематеріальних активів, запасів, фінансових інструментів тощо) за стандартами МСБО/МСФЗ.

**4 Трансформація звітності.** Опанування методів переведення фінансової звітності, складеної за національними стандартами, у формат МСФЗ (якщо це передбачено темою варіанта).

**5 Складання фінансових звітів.** Підготовка форм фінансової звітності згідно з міжнародними вимогами (Звіт про фінансовий стан, Звіт про сукупний дохід та ін.).

**6 Розкриття інформації в примітках.** Набуття вміння правильно формувати текстові та числові пояснення до звітів, щоб забезпечити прозорість для міжнародних інвесторів і партнерів.

## МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ ДЛЯ НАПИСАННЯ КОНТРОЛЬНОЇ РОБОТИ

Методичні вказівки для написання контрольної роботи з освітнього компонента «Облік за міжнародними стандартами» — це базові правила. Вони визначають вимоги щодо структури, оформлення та змісту роботи.

Контрольна робота як важлива форма навчального процесу має навчити здобувачів самостійно узагальнювати і викладати літературні джерела, статистичні та інші матеріали, взяті з практики роботи фінансових органів, податкових інспекцій, підприємств. Контрольна робота визначає, наскільки глибоко здобувач засвоїв курс і вміє самостійно викладати окремі питання в рамках вибраної теми.

У контрольній роботі здобувач повинен показати:

- знання і правильне розуміння закономірностей, що склалися в податковій сфері;
- вміння використовувати літературні джерела, аналізувати практичний матеріал і викладати свої міркування з того чи іншого питання;
- вміння використовувати теоретичні знання для аналізу конкретних цифрових даних.

Контрольна робота *освітнього компонента «Облік за міжнародними стандартами»* складається з двох частин: теоретичної та практичної, яка містить завдання і тести.

*Вибір варіанта і підготовка матеріалу*

**Варіант** вибирають залежно від номера за списком групи (таблиця 1).

Таблиця 1 – Вибір варіанта залежно від номера за списком групи.

| Варіант | Питання    | Задачі | Тести  |
|---------|------------|--------|--------|
| 1       | 1, 21, 41  | 1, 21  | 1, 21  |
| 2       | 2, 22, 42  | 2, 22  | 2, 22  |
| 3       | 3, 23, 43  | 3, 23  | 3, 23  |
| 4       | 4, 24, 44  | 4, 24  | 4, 24  |
| 5       | 5, 25, 45  | 5, 25  | 5, 25  |
| 6       | 6, 26, 46  | 6, 26  | 6, 26  |
| 7       | 7, 27, 47  | 7, 27  | 7, 27  |
| 8       | 8, 28, 48  | 8, 28  | 8, 28  |
| 9       | 9, 29, 49  | 9, 29  | 9, 29  |
| 10      | 10, 30, 50 | 10, 30 | 10, 30 |
| 11      | 11, 31, 51 | 11, 31 | 11, 31 |
| 12      | 12, 32, 52 | 12, 32 | 12, 32 |
| 13      | 13, 33, 53 | 13, 33 | 13, 33 |
| 14      | 14, 34, 54 | 14, 34 | 14, 34 |
| 15      | 15, 35, 55 | 15, 35 | 15, 35 |
| 16      | 16, 36, 56 | 16, 36 | 16, 36 |
| 17      | 17, 37, 57 | 17, 37 | 17, 37 |
| 18      | 18, 38, 58 | 18, 38 | 18, 38 |
| 19      | 19, 39, 59 | 19, 39 | 19, 39 |
| 20      | 20, 40, 60 | 20, 40 | 20, 40 |

Робота має базуватися на офіційних текстах Міжнародних стандартів фінансової звітності (МСФЗ / IFRS) і Законі України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні».

## **РЕКОМЕНДОВАНІ ПЛАНИ КОНТРОЛЬНИХ РОБІТ**

План контрольної роботи з освітнього компонента «Облік за міжнародними стандартами» зазвичай охоплює 60 контрольних питань. Вони структуровані за основними тематичними модулями, що охоплюють базові принципи, облік активів, зобов'язань, фінансових інструментів, а також консолідацію звітності.

### **Модуль 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ МСФЗ І ЗАГАЛЬНІ ПРИНЦИПИ ПОДАННЯ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ**

1 Мета, сфера застосування та правовий статус Концептуальної основи фінансової звітності.

2 Фундаментальні та підсилюючі якісні характеристики корисної фінансової інформації, за Концептуальною основою.

3 Оновлені визначення та критерії визнання активів, зобов'язань, власного капіталу, доходів і витрат.

4 Склад повного комплексу фінансової звітності та вимоги щодо її подання, згідно з МСБО (IAS) 1.

5 Принцип безперервності діяльності (going concern): порядок оцінювання та особливості розкриття інформації у звітності.

6 Критерії та порядок класифікації статей на оборотні і необоротні у Звіті про фінансовий стан.

7 Методи відображення грошових потоків від операційної діяльності (прямий і непрямий), згідно з МСБО (IAS) 7.

8 Класифікація та відображення грошових потоків від інвестиційної та фінансової діяльності, за МСБО (IAS) 7.

### **Модуль 2. ОБЛІК НЕОБОРОТНИХ АКТИВІВ**

9 Критерії визнання, первісне оцінювання та формування собівартості основних засобів, відповідно до МСБО (IAS) 16.

10 Моделі подальшого оцінювання основних засобів: порівняльна характеристика моделі собівартості та моделі переоцінки.

11 Бухгалтерський облік результатів дооцінки та уцінки основних засобів, а також особливості списання накопиченого зносу.

12 Визначення інвестиційної нерухомості, згідно з МСБО (IAS) 40, і критерії її відмінності від операційної нерухомості.

13 Моделі оцінювання інвестиційної нерухомості та порядок відображення змін її вартості в обліку.

14 Критерії визнання та первісне оцінювання нематеріальних активів, відповідно до МСБО (IAS) 38.

15 Особливості обліку витрат на стадії досліджень і стадії розроблення для внутрішнього створення нематеріальних активів.

16 Порядок визначення зносу нематеріальних активів із визначеним і невизначеним строком корисного використання.

17 Внутрішні та зовнішні ознаки зменшення корисності активів, згідно з МСБО (IAS) 36.

18 Порядок розрахунку суми очікуваного відшкодування активу (вища з двох величин: чиста вартість реалізації чи цінність використання).

19 Поняття «одиниця, що генерує грошові кошти» (CGU) і алгоритм розподілу збитку від зменшення корисності між її активами.

20 Критерії визнання необоротних активів, утримуваних для продажу, відповідно до IFRS 5.

21 Оцінювання необоротних активів, утримуваних для продажу, і порядок відображення припиненої діяльності у звітності.

### **Модуль 3. ОБЛІК ОБОРОТНИХ АКТИВІВ І ВИЗНАННЯ ДОХОДІВ**

22 Складові собівартості запасів і витрати, які не включені до неї, згідно з МСБО (IAS) 2.

23 Оцінювання запасів на дату балансу: правило нижчої з двох вартостей (собівартості та чистої вартості реалізації).

24 Методи списання запасів, дозволені МСБО (IAS) 2, та облік відновлення вартості раніше уцінених запасів.

25 П'ятикрокова модель визнання доходу за договорами з клієнтами, відповідно до IFRS 15.

26 Критерії ідентифікації окремих зобов'язань для виконання (performance obligations) у межах одного договору.

27 Порядок визначення ціни операції (з урахуванням змінного відшкодування та фінансового компонента) і її розподіл між зобов'язаннями.

28 Визнання доходу впродовж часу (over time) і в певний момент часу (at a point in time): критерії та методи оцінювання ступеня виконання.

#### **Модуль 4. ОРЕНДА, ВИТРАТИ НА ПОЗИКИ ТА ДЕРЖАВНІ ГРАНТИ**

29 Концепція обліку оренди в орендаря, за IFRS 16: визнання активу з права користування та орендного зобов'язання.

30 Практичні спрощення для орендарів, за IFRS 16: умови звільнення від визнання короткострокової оренди та оренди малоцінних активів.

31 Класифікація та облік орендних операцій у звітності орендодавця (фінансова і операційна оренда).

32 Поняття кваліфікаційного активу та умови капіталізації витрат на позики, згідно з МСБО (IAS) 23.

33 Порядок розрахунку норми капіталізації витрат на позики за наявності загальних і специфічних запозичень.

34 Класифікація державних грантів (пов'язані з активами та пов'язані з доходом) та методи їх відображення за МСБО (IAS) 20.

## **Модуль 5. ЗОБОВ'ЯЗАННЯ, ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ТА ВИПЛАТИ ПРАЦІВНИКАМ**

35 Сутнісна відмінність між забезпеченнями (provisions), непередбаченими зобов'язаннями та непередбаченими активами, за МСБО (IAS) 37.

36 Три обов'язкові умови визнання забезпечень у Звіті про фінансовий стан і правила їх вартісного оцінювання.

37 Класифікація виплат працівникам, згідно з МСБО (IAS) 19: короткострокові, після закінчення трудової діяльності, інші довгострокові та вихідні допомоги.

38 Порівняльна характеристика пенсійних планів із визначеними внесками та планів із визначеними виплатами.

## **Модуль 6. ФІНАНСОВІ ІНСТРУМЕНТИ**

39 Критерії класифікації фінансових активів, за IFRS 9 (тест на бізнес-модель і тест на характеристики грошових потоків / SPPI-тест).

40 Облік фінансових активів за амортизованою вартістю: порядок розрахунку за методом ефективної ставки відсотка.

41 Облік фінансових активів за справедливою вартістю через інший сукупний дохід (FVOCI) і через прибуток або збиток (FVTPL).

42 Модель очікуваних кредитних збитків (ECL) для оцінювання знецінення фінансових активів, за IFRS 9.

43 Класифікація та правила оцінювання фінансових зобов'язань.

44 Критерії розмежування фінансових зобов'язань та інструментів власного капіталу, відповідно до МСБО (IAS) 32.

## **Модуль 7. ПОДАТКИ НА ПРИБУТОК, ЗМІНИ ВАЛЮТНИХ КУРСІВ ТА ОБЛІКОВА ПОЛІТИКА**

45 Поняття податкової бази активів і зобов'язань і алгоритм визначення тимчасових різниць, за МСБО (IAS) 12.

46 Визнання та оцінювання відстрочених податкових активів (ВПА) і відстрочених податкових зобов'язань (ВПЗ).

47 Поняття функціональної валюти і валюти подання фінансової звітності, згідно з МСБО (IAS) 21.

48 Порядок відображення операцій в іноземній валюті та правила перерахунку статей балансу на звітну дату.

49 Критерії розмежування змін в обліковій політиці та змін в облікових оцінках, відповідно до МСБО (IAS) 8.

50 Ретроспективне застосування змін в обліковій політиці та ретроспективний перерахунок для виправлення суттєвих помилок минулих періодів.

51 Класифікація подій після звітної дати, згідно з МСБО (IAS) 10: події, що потребують корегування, і події, що не потребують корегування.

## **Модуль 8. ОБ'ЄДНАННЯ БІЗНЕСУ ТА КОНСОЛІДОВАНА ФІНАНСОВА ЗВІТНІСТЬ**

52 Концепція контролю, за IFRS 10, як єдина основа для консолідації фінансової звітності підприємств.

53 Сутність і етапи застосування методу придбання з об'єднанням бізнесу, відповідно до IFRS 3.

54 Порядок розрахунку, визнання та щорічного тестування на знецінення гудвілу.

55 Методи оцінювання частки, що не контролює (NCI): метод справедливої вартості (повний гудвіл) і метод пропорційної частки в чистих активах.

56 Процедура виключення внутрішньогрупових залишків, взаємних операцій і нереалізованого прибутку під час консолідації.

57 Критерії суттєвого впливу та методика обліку інвестицій в асоційовані підприємства за методом участі в капіталі (МСБО 28).

58 Класифікація спільної діяльності (спільні операції та спільні підприємства), особливості їх відображення в обліку, за IFRS 11.

## **Модуль 9. ОЦІНЮВАННЯ СПРАВЕДЛИВОЇ ВАРТОСТІ ТА СПЕЦІАЛЬНІ СТАНДАРТИ**

59 Ієрархія джерел справедливої вартості (рівні 1, 2 та 3) і підходи щодо її оцінювання, згідно з IFRS 13.

60 Специфіка оцінювання біологічних активів і сільськогосподарської продукції за справедливою вартістю за вирахуванням витрат на продаж (МСБО 41).

### **ПРАКТИЧНІ ЗАВДАННЯ**

Нижче наведено 40 практичних завдань (кейсів і задач) з освітнього компонента «Облік за міжнародними стандартами», які поділені за основними темами. Кожне завдання містить чіткі вихідні дані та конкретні вимоги щодо розрахунків і бухгалтерських проведення.

#### **Задача 1. Первісна вартість ОЗ (МСБО 16)**

Підприємство придбало виробниче обладнання. Здійснено такі витрати:

- ціна постачальника за договором — 500 000 грн (без ПДВ);
- доставлення і страхування під час транспортування — 30 000 грн;
- монтаж і налагодження — 20 000 грн;
- помилково нарахований штраф за порушення правил перевезення — 5 000 грн;
- оцінена поточна вартість майбутніх витрат на демонтаж обладнання через п'ять років — 40 000 грн.

**Завдання:** визначте первісну вартість обладнання та складіть початкові бухгалтерські проведення.

## **Задача 2. Модель переоцінки основних засобів (МСБО 16)**

Компанія обліковує будівлю за моделлю переоцінки. Первісна вартість — 2 000 000 грн, накопичений знос на дату першої переоцінки — 400 000 грн. Справедлива вартість будівлі на дату переоцінки визначена незалежним оцінювачем у розмірі 1 900 000 грн.

**Завдання:** розрахуйте суму переоцінки (метод пропорційного перерахунку або метод списання зносу) і відобразіть операцію на рахунках обліку.

## **Задача 3. Компонентний облік ОЗ (МСБО 16)**

Авіакомпанія придбала літак за 80 000 000 євро. Експерти виділили два суттєві компоненти: фюзеляж (вартість 60 000 000 євро, строк корисного використання — 20 років) і двигуни (вартість 20 000 000 євро, строк використання — п'ять років або 10 000 льотних годин). За перший рік літак налітав 1 500 годин.

**Завдання:** розрахуйте загальну суму амортизації літака за перший рік, використовуючи найбільш доречні методи для кожного компонента.

## **Задача 4. Рекласифікація в інвестиційну нерухомість (МСБО 40)**

Компанія володіє офісною будівлею, яку раніше використовувала для власних потреб (обліковувана за собівартістю за МСБО 16). Балансова вартість будівлі становить 3 500 000 грн (первісна — 5 000 000 грн, знос — 1 500 000 грн). Керівництво вирішило здати будівлю в операційну оренду і перевести її до інвестиційної нерухомості, що обліковують за справедливою вартістю. На дату переведення справедлива вартість дорівнює 4 100 000 грн.

**Завдання:** складіть проведення з рекласифікації та відобразіть зміну вартості у звітності.

## **Задача 5. Розподіл витрат на дослідження та розроблення (МСБО 38)**

Фармацевтична компанія розробляє новий препарат. Протягом року були такі витрати:

1 Січень – березень: пошук нових хімічних сполук — 120 000 грн.

2 Квітень – червень: тестування формул (економічна ефективність ще не доведена) — 180 000 грн.

3 Липень – грудень: фінальне тестування, отримано патент, доведено комерційну життєздатність проєкту — 450 000 грн.

**Завдання:** визначте, яку суму слід включити до витрат періоду, а яку капіталізувати як нематеріальний актив.

#### **Задача 6. Зменшення корисності ОГК (МСБО 36)**

Завод (одиниця, що генерує грошові кошти — ОГК) має балансову вартість активів у розмірі 10 000 000 грн, у тому числі гудвіл — 1 500 000 грн, будівлі — 5 000 000 грн, обладнання — 3 500 000 грн. Через появу сильного конкурента проведено тест на знецінення. Очікувана сума відшкодування всього заводу визначена на рівні 7 000 000 грн. Справедлива вартість окремих активів (крім гудвілу) не може бути визначена.

**Завдання:** розрахуйте загальний збиток від знецінення та розподіліть його між активами заводу.

#### **Задача 7. Відновлення збитку від знецінення (МСБО 36)**

Верстат був знецінений у 2024 р.: його балансова вартість була знижена з 500 000 грн до 300 000 грн. У 2026 р. ринкові умови покращилися, і сума відшкодування верстата склала 420 000 грн. Якби знецінення не відбулося, балансова вартість верстата на кінець 2026 р. з урахуванням стандартної амортизації становила б 380 000 грн.

**Завдання:** визначте суму збитку від знецінення, яку дозволено сторнувати (відновити) у 2026 р.

#### **Задача 8. Активи, утримувані для продажу (IFRS 5)**

1 листопада 2025 р. рада директорів ухвалила план продажу виробничої лінії. Критерії IFRS 5 повністю виконані. Балансова вартість лінії на цю дату — 850 000 грн. Справедлива вартість оцінена в

800 000 грн, а очікувані витрати на продаж (демонтаж, комісія брокера) — 30 000 грн. Продаж планують завершити в березні 2026 р.

**Завдання:** визначте вартість, за якою актив буде відображено у Звіті про фінансовий стан на 31.12.2025 р., і розрахуйте суму збитку.

### **Задача 9. Оцінювання запасів за чистою вартістю реалізації (МСБО 2)**

На складі підприємства зберігають 1 000 одиниць готової продукції. Собівартість однієї одиниці, за даними обліку, — 450 грн. Поточна ринкова ціна продажу складає 480 грн за одиницю. Проте, щоб здійснити продаж, компанія має витратити 20 грн на пакування кожної одиниці та сплатити 10 % комісійних від ціни продажу збутовому агенту.

**Завдання:** розрахуйте чисту вартість реалізації запасів і визначте суму уцінки, якщо вона необхідна.

### **Задача 10. Розподіл постійних накладних витрат (МСБО 2)**

Нормальна виробнича потужність підприємства — 10 000 одиниць продукції на місяць. Фактичний обсяг виробництва через збій у постачанні сировини склав 6 000 одиниць. Загальна сума фактичних постійних виробничих накладних витрат за місяць — 300 000 грн.

**Завдання:** розрахуйте суму постійних накладних витрат, яка включена до собівартості випущеної продукції, і суму, яка має бути визнана витратами періоду.

### **Задача 11. Пакетні продажі (IFRS 15)**

Телекомунікаційна компанія укладає договір із клієнтом: клієнт отримує смартфон «безкоштовно» за умови підписання 24-місячного контракту на послуги зв'язку з абонплатою 500 грн/міс. Якщо купувати ці елементи окремо, то ринкова ціна смартфона становить 6 000 грн, а стандартний тариф без телефона — 350 грн/міс.

**Завдання:** ідентифікуйте зобов'язання щодо виконання та розподіліть загальну ціну договору між смартфоном і послугами зв'язку.

### **Задача 12. Визнання доходу зі змінним відшкодуванням (IFRS 15)**

Будівельна компанія уклала договір на суму 1 000 000 грн. У договорі передбачено бонус: якщо об'єкт буде здано до 1 грудня, компанія отримає додатково 100 000 грн. Якщо здача затримається, бонус не виплачують. Керівництво оцінює ймовірність вчасної здачі 85 %.

**Завдання:** визначте ціну операції, яку компанія може включити до розрахунку доходу на початковому етапі.

### **Задача 13. Продаж із правом повернення (IFRS 15)**

Компанія продала 100 одиниць товарів по 2 000 грн за одиницю (собівартість — 1 200 грн). За умовами договору, клієнти мають право повернути товар протягом 30 днів без пояснення причин. На основі минулого досвіду компанія очікує, що буде повернено 5 % товарів.

**Завдання:** складіть бухгалтерські проведення в момент відвантаження товарів (визнання виторгу, зобов'язання з повернення та відповідних активів).

### **Задача 14. Дохід за довгостроковими контрактами (IFRS 15)**

Компанія будує корабель. Загальна вартість контракту — 15 000 000 грн. Очікувані сукупні витрати на проєкт — 12 000 000 грн. На кінець звітного періоду фактично понесено витрат на суму 4 800 000 грн. Ступінь виконання оцінюють за методом понесених витрат (input method).

**Завдання:** розрахуйте суму доходу і прибутку, яку компанія має визнати у звітному періоді.

### **Задача 15. Суттєвий компонент фінансування (IFRS 15)**

Компанія продала обладнання 1 січня 2025 р. Покупець за договором зобов'язаний сплатити 1 210 000 грн рівно через два роки (31 грудня 2026 р.). Ринкова відсоткова ставка для аналогічних позик складає 10 % річних.

**Завдання:** розрахуйте суму доходу від продажу обладнання на 01.01.2025 р. і суму фінансового (відсоткового) доходу, що буде визнаний за 2025 і 2026 рр.

### **Задача 16. Придбання запасів на умовах відстрочення платежу (МСБО 2)**

Підприємство придбало партію сировини. Постачальник надав відстрочку платежу на один рік. Сума до сплати через рік становить 550 000 грн. Спрощена ринкова ставка дисконтування для компанії — 10 % річних.

**Завдання:** визначте первісну вартість запасів у момент оприбуткування та суму витрат, які будуть визнані у фінансовому результаті протягом року.

### **Задача 17. Облік оренди в орендаря (IFRS 16)**

Підприємство уклало договір оренди офісу на три роки. Щорічний платіж становить 200 000 грн (виплачують наприкінці кожного року). Ставка запозичення орендаря — 8 % річних. Коефіцієнт дисконтування для анuitету на три роки за ставкою 8 % становить 2,5771 дол.

**Завдання:** розрахуйте початкову вартість активу з права користування та орендного зобов'язання. Складіть графік амортизації зобов'язання за перший рік.

### **Задача 18. Облік фінансової оренди в орендодавця (IFRS 16)**

Лізингова компанія передала в оренду обладнання строком на чотири роки. Ринкова вартість обладнання — 800 000 грн. Щорічні лізингові платежі становлять 240 000 грн (наприкінці року). Внутрішня ставка рентабельності договору — 7,71 %. Наприкінці строку право власності переходить до орендаря.

**Завдання:** розрахуйте валову і чисту інвестицію в оренду, а також суму незаробленого фінансового доходу на момент початку оренди.

### **Задача 19. Фінансовий актив за амортизованою вартістю (IFRS 9)**

1 січня 2025 р. компанія придбала облігації номіналом 1 000 000 грн за 950 000 грн. Витрати на транзакцію (комісія брокера) склали 10 000 грн.

Облігації мають купонний дохід 8 % річних (виплата щороку 31 грудня) і будуть погашені через три роки. Ефективна ставка відсотка (ЕВС) становить 9,5 %.

**Завдання:** визначте початкову вартість фінансового активу та розрахуйте його балансову вартість на 31.12.2025 р. після нарахування відсотків і отримання купона.

**Задача 20. Справедлива вартість через прибуток або збиток (IFRS 9)**

Компанія придбала 5 000 акцій публічного акціонерного товариства по 50 грн за акцію з метою короткострокової торгівлі. Комісія брокера склала 2 000 грн. На дату балансу ринкова ціна акцій зросла до 58 грн/од.

**Завдання:** відобразіть операції придбання та переоцінки акцій на дату балансу відповідно до вимог класифікації FVTPL.

**Задача 21. Резерв під кредитні збитки (IFRS 9)**

Торговельне підприємство використовує матрицю забезпечень для розрахунку очікуваних кредитних збитків (ECL) щодо дебіторської заборгованості (таблиця 2).

**Завдання:** розрахуйте загальну суму необхідного резерву сумнівних боргів на звітну дату.

Таблиця 2

| Строк<br>прострочення | Сума заборгованості,<br>грн | Відсоток дефолту<br>(ECL) |
|-----------------------|-----------------------------|---------------------------|
| Поточна               | 2 000 000                   | 0,5 %                     |
| 1–30 днів             | 500 000                     | 2,0 %                     |
| 31–90 днів            | 200 000                     | 5,0 %                     |
| Понад 90 днів         | 80 000                      | 25,0 %                    |

### Задача 22. Комбіновані фінансові інструменти (МСБО 32)

Компанія випустила 1 000 конвертованих облігацій номіналом 1 000 грн кожна. Загальна сума надходжень — 1 000 000 грн. Облігації випущені під 6 % річних. Ринкова ставка для аналогічних облігацій без права конвертації в акції становить 9 % річних. Приведена вартість грошових потоків (номіналу та відсотків), дисконтована під 9 %, становить 920 000 грн.

**Завдання:** проведіть розділення гібридного інструменту на компонент зобов'язання та компонент капіталу. Складіть проведення в момент випуску.

### Задача 23. Капіталізація витрат на позики (МСБО 23)

Для будівництва цеху (кваліфікаційний актив) підприємство взяло цільовий кредит у розмірі 4 000 000 грн під 12 % річних. Будівництво тривало весь рік. Протягом року тимчасово вільні кошти кредиту зберігали на депозиті, що принесло фінансовий дохід у сумі 30 000 грн. Також у

компанії є загальний кредит на суму 10 000 000 грн під 15 % річних. Загальні капітальні витрати на об'єкт склали 5 500 000 грн.

**Завдання:** визначте суму витрат на позики, яка підлягає включенню до собівартості цеху за рік.

**Задача 24. Оцінювання забезпечення за судовим позовом (МСБО 37)**

Проти компанії відкрито судовий процес через порушення умов контракту. Юристи оцінюють імовірність програшу справи у 75 %. Якщо компанія програє, можливі суми компенсації оцінюють так: 600 000 грн (імовірність 60 %) або 1 000 000 грн (імовірність 40 %). Належні судові витрати складуть додатково 20 000 грн у будь-якому випадку.

**Завдання:** визначте, чи потрібно визнавати забезпечення, і якщо так, то в якій сумі (використовуючи концепцію найбільш імовірного результату для окремої події).

**Задача 25. Обтяжливий контракт (МСБО 37)**

Компанія уклала невідкличний договір поставки спецпродукції покупцю на суму 500 000 грн. У зв'язку зі зростанням цін на сировину очікувана собівартість виробництва зросла до 650 000 грн. Штраф за розірвання договору без виконання зобов'язань становить 120 000 грн.

**Завдання:** визначте, чи є контракт обтяжливим, розрахуйте суму забезпечення і складіть необхідне проведення.

**Задача 26. Розрахунок відстроченого податку від переоцінки ОЗ (МСБО 12)**

На 31 грудня 2025 р. компанія провела дооцінку обладнання. Балансова вартість у бухобліку зросла з 800 000 грн до 1 100 000 грн. У податковому обліку вартість цього обладнання залишилася незмінною — 750 000 грн (дооцінки не визнають податковим законодавством). Ставка податку на прибуток — 18 %.

**Завдання:** розрахуйте суму тимчасової різниці, визначте вид відстроченого податку (ВПА чи ВПЗ) і відобразіть його нарахування (урахуйте, куди відносять ефект переоцінки).

#### **Задача 27. Відстрочений податковий актив (МСБО 12)**

Компанія за результатами року отримала податковий збиток у розмірі 2 000 000 грн, який, за законодавством, можна перенести на зменшення податку в майбутніх періодах. Керівництво має переконливі докази, що майбутній податковий прибуток протягом наступних років дозволить покрити лише 1 500 000 грн цього збитку. Ставка податку — 18 %.

**Завдання:** розрахуйте суму відстроченого податкового активу, яку дозволено визнати у Звіті про фінансовий стан.

#### **Задача 28. Операції в іноземній валюті (МСБО 21)**

1 грудня 2025 р. українське підприємство придбало товар у нерезидента за 50 000 євро. Оплату на дату поставки не здійснювали. Розрахунок відбувся 20 січня 2026 р.

Офіційні курси НБУ (умовні):

01.12.2025 р. — 42,00 грн / євро;

31.12.2025 р. — 42,60 грн / євро;

20.01.2026 р. — 42,30 грн / євро.

**Завдання:** складіть бухгалтерські проведення на дату придбання, дату балансу і дату розрахунку. Розрахуйте курсові різниці.

#### **Задача 29. виправлення суттєвої помилки минулих років (МСБО 8)**

У 2025 р. бухгалтер виявив, що у 2023 р. помилково не було замінено зношену деталь верстата (витрати в сумі 150 000 грн були помилково капіталізовані, а не списані на витрати періоду). Помилка є суттєвою. Нерозподілений прибуток на 01.01.2025 р., за даними минулого обліку, складав 1 200 000 грн (податковим ефектом нехтувати).

**Завдання:** опишіть порядок виправлення помилки та розрахуйте скореговане сальдо нерозподіленого прибутку на початок 2025 р.

### **Задача 30. Події після звітної дати (МСБО 10)**

Звітний період компанії завершився 31 грудня 2025 р. Звітність затверджена до випуску 15 березня 2026 р.

Відбулися такі події:

1 15 січня 2026 р. великий дебітор (борг на 31.12.2025 р. становив 300 000 грн) оголошений банкрутом через фінансові проблеми, що тривали весь минулий рік.

2 10 лютого 2026 р. унаслідок пожежі знищено склад готової продукції на суму 500 000 грн.

**Завдання:** класифікуйте події (як такі, що потребують чи не потребують корегування) і вкажіть порядок відображення у звітності.

### **Задача 31. Розрахунок повного гудвілу (IFRS 3, IFRS 10)**

Компанія «Альфа» придбала 80 % акцій компанії «Бета» за 4 500 000 грн. Справедлива вартість чистих активів «Бети» на дату придбання складала 5 000 000 грн. Справедлива вартість частки, що не контролює (NCI), оцінена як 1 100 000 грн. Компанія використовує метод оцінювання NCI за справедливою вартістю.

**Завдання:** розрахуйте суму гудвілу, яка буде визнана в консолідованій звітності групи.

### **Задача 32. Розрахунок часткового гудвілу (IFRS 3)**

Використовуючи вихідні дані **задачі 31**, припустіть, що компанія «Альфа» вирішила оцінювати частку, що не контролює (NCI), за її пропорційною часткою в чистих активах дочірнього підприємства.

**Завдання:** розрахуйте суму гудвілу та порівняйте її з результатом попередньої задачі.

### **Задача 33. Вигідна покупка (IFRS 3)**

Компанія «Х» придбала 100 % акцій компанії «У» за 2 100 000 грн. Справедлива вартість ідентифікованих активів «У» на дату придбання становила 3 400 000 грн, а прийнятих зобов'язань — 900 000 грн.

**Завдання:** розрахуйте результат операції об'єднання бізнесу та визначте порядок його відображення в обліку.

### **Задача 34. Виключення внутрішньогрупового нереалізованого прибутку (IFRS 10)**

Материнська компанія продала дочірній компанії партію товарів за 240 000 грн, заклавши маржу прибутку в розмірі 20 % ціни продажу. На дату консолідації балансу третина цих товарів (на суму 80 000 грн) усе ще залишається на складі дочірнього підприємства і не продана зовнішнім покупцям.

**Завдання:** розрахуйте суму нереалізованого внутрішньогрупового прибутку та складіть корегуюче консолідаційне проведення.

### **Задача 35. Консолідація Звіту про фінансовий стан (IFRS 10)**

Материнське підприємство володіє 100 % дочірнього підприємства. На дату балансу рядки «Дебіторська заборгованість» становлять: материнського — 600 000 грн, дочірнього — 300 000 грн. При цьому дочірнє підприємство винне материнському 50 000 грн за консультаційні послуги.

**Завдання:** визначте консолідований показник дебіторської заборгованості групи.

### **Задача 36. Метод участі в капіталі (МСБО 28)**

Компанія придбала 30 % акцій асоційованого підприємства за 1 200 000 грн. Протягом звітнього року асоційоване підприємство отримало чистий прибуток у сумі 400 000 грн і виплатило своїм акціонерам дивіденди на загальну суму 100 000 грн.

**Завдання:** розрахуйте балансову вартість інвестиції в асоційоване підприємство на кінець року за методом участі в капіталі.

**Задача 37. Поетапне придбання бізнесу (IFRS 3)**

Компанія кілька років володіла 15 % акцій підприємства (обліковували за справедливою вартістю, балансова вартість становила 150 000 грн). 1 липня вона докуповує ще 55 % акцій за 660 000 грн, отримуючи контроль. На дату отримання контролю справедлива вартість початкових 15 % акцій зросла до 180 000 грн. Справедлива вартість чистих активів придбаної компанії — 1 000 000 грн. NCI оцінюють пропорційно чистим активам.

**Завдання:** розрахуйте фінансовий результат від переоцінки початкової частки та загальну суму гудвілу.

**Задача 38. Визначення основного або найбільш вигідного ринку (IFRS 13)**

Компанія продає актив на двох різних активних ринках. Дані про ціни і витрати наведені в таблиці 3.

Таблиця 3

| Показник                            | Ринок А | Ринок Б |
|-------------------------------------|---------|---------|
| Ціна активу на ринку                | 100 грн | 96 грн  |
| Витрати на транзакцію (комісія)     | 8 грн   | 2 грн   |
| Витрати на транспортування до ринку | 6 грн   | 6 грн   |

**Завдання:**

1 Визначте справедливую вартість активу, якщо ринок А є **основним** ринком для компанії.

2 Визначте справедливую вартість активу, якщо основний ринок **відсутній** (оцінювання за найбільш вигідним ринком).

**Задача 39. Облік біологічних активів (МСБО 41)**

Агрокомпанія вирощує зернові. На звітну дату витрати на посів і догляд за культурою склали 400 000 грн. Справедлива вартість біологічного активу (посівів) на полі на дату балансу оцінена андерайтерами у 550 000 грн. Очікувані витрати на збирання врожаю і доставлення до елеватора (витрати на продаж) складають 40 000 грн.

**Завдання:** за якою вартістю біологічні активи мають бути відображені в балансі та яка сума доходу від зміни вартості буде визнана?

**Задача 40. Проміжна звітність (МСБО 34)**

Підприємство готує проміжну звітність за перший квартал (три місяці). У січні було сплачено річний внесок на страхування майна підприємства в розмірі 120 000 грн, а також понесені одноразові витрати на масштабну рекламну кампанію на телебаченні вартістю 300 000 грн, ефект від якої очікують протягом усього року.

**Завдання:** визначте суми витрат на страхування та рекламу, які мають бути включені до витрат саме першого кварталу, відповідно до МСБО 34.

**ТЕСТИ**

Нижче наведено **40 тестових завдань** з освітнього компонента «Облік за міжнародними стандартами», які структуровані за основними темами МСФЗ.

**1 Які дві якісні характеристики фінансової інформації є фундаментальними відповідно до Концептуальної основи МСФЗ:**

- а) зрозумілість і порівняльність;
- б) доречність і достовірне подання;
- в) своєчасність і можливість перевірки;
- г) обачність і безперервність?

**2 Якщо існує суттєвий сумнів щодо здатності підприємства продовжувати діяльність у майбутньому, підприємство зобов'язане:**

- а) призупинити складання звітності за МСФЗ;
- б) обов'язково перейти на ліквідаційний баланс;
- в) розкрити цей факт і невизначеність у примітках до звітності;
- г) змінити звітний період на квартальний.

**3 Відповідно до МСБО (IAS) 1, взаємозалік (згортання) активів і зобов'язань або доходів і витрат:**

- а) дозволено в будь-якому випадку для спрощення звітності;
- б) заборонено, крім випадків, коли це потрібно або дозволено конкретним стандартом МСФЗ;
- в) дозволено лише для пов'язаних сторін;
- г) дозволено за рішенням керівництва підприємства.

**4 Який метод відображення грошових потоків від операційної діяльності у Звіті про рух грошових коштів (IAS 7) починається з показника прибутку або збитку до оподаткування:**

- а) прямий метод;
- б) трансформаційний метод;
- в) непрямий метод;
- г) пропорційний метод?

**5 Виплата дивідендів акціонерам підприємства у Звіті про рух грошових коштів зазвичай класифікують як рух коштів:**

- а) від операційної діяльності;
- б) інвестиційної діяльності;
- в) фінансової діяльності;

г) іншої операційної діяльності.

**6 Які з наведених витрат НЕ включають до первісної вартості основних засобів, відповідно до МСБО (IAS) 16:**

- а) витрати на підготовку ділянки для монтажу обладнання;
- б) професійні послуги архітекторів і юристів;
- в) витрати на відкриття нового виробничого майданчика (адміністративні накладні витрати);
- г) первинні витрати на доставлення та розвантаження?

**7 Куди зараховують суму першої дооцінки об'єкта основних засобів, якщо раніше цей об'єкт ніколи не уцінювали:**

- а) безпосередньо в дохід звітного періоду (прибутки та збитки);
- б) до іншого сукупного доходу (у складі власного капіталу як капітал у дооцінці);
- в) зменшеної накопиченої амортизації без зміни капіталу;
- г) до складу нерозподіленого прибутку?

**8 Нерухомість, що утримує компанія для отримання орендної плати і/або збільшення капіталу, кваліфікують як:**

- а) операційну нерухомість (IAS 16);
- б) інвестиційну нерухомість (IAS 40);
- в) довгостроковий біологічний актив (IAS 41);
- г) необоротний актив, утримуваний для продажу (IFRS 5).

**9 Відповідно до МСБО (IAS) 38, витрати на стадії досліджень (research phase) внутрішньо створеного нематеріального активу:**

- а) обов'язково капіталізують у складі нематеріальних активів;
- б) визнають як витрати періоду в момент їх виникнення;
- в) обліковують як витрати майбутніх періодів;
- г) капіталізують лише за згодою аудиторів.

**10 Нематеріальні активи з невизначеним строком корисного використання (indefinite useful life):**

- а) амортизують протягом базового строку 10 років;
- б) не амортизують, але щорічно тестують на зменшення корисності;
- в) амортизують кумулятивним методом;
- г) списують на витрати в повному обсязі через п'ять років.

**11 Сума очікуваного відшкодування активу (recoverable amount), за МСБО (IAS) 36, — це:**

- а) нижча з двох величин: справедлива вартість мінус витрати на продаж чи цінність використання;
- б) балансова вартість активу на дату балансу;
- в) вища з двох величин: справедлива вартість мінус витрати на вибуття чи цінність використання;
- г) ринкова вартість аналогічного нового активу.

**12 Із визнанням збитку від знецінення одиниці, що генерує грошові кошти (CGU), цей збиток у першу чергу списують:**

- а) на основні засоби пропорційно їхній вартості;
- б) гудвіл, який відносять до цієї одиниці;
- в) нематеріальні активи;
- г) оборотні активи.

**13 Сторнування (відновлення) раніше визнаного збитку від знецінення категорично ЗАБОРОНЕНО:**

- а) для будівель і споруд;
- б) гудвілу;
- в) ліцензій і патентів;
- г) виробничого обладнання.

**14 Необоротні активи, утримувані для продажу (IFRS 5), оцінюють у Звіті про фінансовий стан:**

- а) за справедливою вартістю;
- б) найменшою з двох величин: балансовою вартістю або справедливою вартістю мінус витрати на продаж;

- в) первісною вартістю без урахування зносу;
- г) цінністю використання.

**15 Якщо окрема частина об'єкта основних засобів має строк використання, що суттєво відрізняється від усього об'єкта (наприклад двигун літака), підприємство:**

- а) може ігнорувати це і нараховувати амортизацію за єдиною ставкою;
- б) має застосовувати компонентний облік і амортизувати цю частину окремо;
- в) зобов'язане списати вартість цієї частини на витрати негайно;
- г) має перевести такий компонент до складу запасів.

**16 На дату балансу запаси відображають за найменшою з двох величин:**

- а) первісною вартістю або справедливою вартістю;
- б) собівартістю або чистою вартістю реалізації;
- в) історичною вартістю або відновною вартістю;
- г) собівартістю або ліквідаційною вартістю.

**17 Яка з наведених формул оцінювання запасів із їх вибуттям ЗАБОРОНЕНА стандартом МСБО (IAS) 2:**

- а) FIFO (першим прийшов — першим пішов);
- б) ЛІФО (LIFO — останнім прийшов — першим пішов);
- в) середньозважена вартість;
- г) специфічна ідентифікація окремих витрат?

**18 Яким є перший крок п'ятикрокової моделі визнання доходу, згідно з МСФЗ (IFRS) 15:**

- а) визначення ціни операції;
- б) ідентифікація договору з клієнтом;
- в) ідентифікація зобов'язань до виконання;
- г) розподіл ціни операції?

**19 Якщо договір містить кілька окремих зобов'язань до виконання, загальну ціну операції розподіляють між ними на основі:**

- а) балансової вартості товарів;
- б) відносних цін відокремленого продажу (stand-alone selling prices);
- в) бажання керівництва компанії;
- г) рівномірного розподілу порівну.

**20 Компанія продає товари з правом повернення протягом 30 днів. Виторг від реалізації за IFRS 15 можна визнати:**

- а) у повному обсязі в момент відвантаження, ігноруючи повернення;
- б) лише після закінчення 30-денного строку;
- в) лише в тій сумі відшкодування, яку компанія очікує мати право отримати (за вирахуванням очікуваних повернень);
- г) тільки в сумі отриманої передоплати.

**21 Витрати на зберігання готової продукції на складі (крім випадків, коли це необхідно у виробничому процесі перед наступним етапом), за МСБО (IAS) 2:**

- а) капіталізують у собівартість запасів;
- б) включають до вартості основних засобів;
- в) визнають витратами періоду (витратами на збут / операційними витратами);
- г) зменшують нерозподілений прибуток напрямку.

**22 Надзвичайні (аномальні) втрати сировини, праці або інших виробничих витрат під час виготовлення продукції:**

- а) завжди включають до собівартості виробництва продукції;
- б) включають до складу витрат періоду;
- в) розподіляють на фінансові витрати;
- г) капіталізують у складі гудвілу.

**23 Відповідно до МСФЗ (IFRS) 16, орендар на початковій даті оренди визнає у своєму балансі:**

- а) лише витрати на оренду щомісячно;
- б) актив із права користування та орендне зобов'язання;
- в) орендоване майно у складі власних основних засобів і кредиторську заборгованість;
- г) позабалансове зобов'язання.

**24 Орендар має право НЕ застосовувати вимоги щодо визнання активу та зобов'язання за договорами, які є:**

- а) договорами оренди автомобілів;
- б) короткостроковими (строк до 12 місяців) або орендою малоцінних активів;
- в) договорами з нерезидентами;
- г) договорами довгострокової оренди землі.

**25 Актив, підготовка якого для запланованого використання або продажу обов'язково потребує суттєвого періоду часу, за МСБО (IAS) 23, називають:**

- а) фінансовим активом;
- б) кваліфікаційним активом;
- в) інвестиційним активом;
- г) тимчасовим активом.

**26 Тимчасовий дохід, отриманий від інвестування вільних коштів цільового кредиту, взятого для створення кваліфікаційного активу:**

- а) визнають фінансовим доходом у звіті про прибутки та збитки;
- б) вираховують із суми витрат на позики, які підлягають капіталізації;
- в) зараховують до складу додаткового капіталу;
- г) збільшує суму нарахованого податку.

**27 Державні гранти, пов'язані з активами (IAS 20), можуть відображувати в балансі:**

- а) через визнання їх доходом моніторингової компанії негайно;
- б) відображення як доходи майбутніх періодів або вирахування з балансової вартості активу;
- в) пряме збільшення статутного капіталу;
- г) відображення у складі резервного капіталу.

**28 Забезпечення (provision), згідно з МСБО (IAS) 37, — це зобов'язання:**

- а) із визначеною сумою та визначеним строком погашення;
- б) невизначеним строком або сумою;
- в) імовірністю виконання менше 10 %;
- г) повним фінансовим забезпеченням у банку.

**29 Контракт, неминучі витрати на виконання умов якого перевищують очікувані економічні вигоди, називають:**

- а) форвардним контрактом;
- б) конструктивним контрактом;
- в) обтяжливим контрактом;
- г) фінансовим контрактом.

**30 Які два тести використовують у МСФЗ (IFRS) 9 для класифікації фінансових активів:**

- а) тести на ліквідність і рентабельність;
- б) тести на бізнес-модель і характеристики договірних грошових потоків (SPPI);
- в) тести на суттєвість і знецінення;
- г) кредитний і ринковий тести?

**31 Для обліку фінансових активів за амортизованою вартістю для нарахування відсотків використовують:**

- а) номінальну ставку відсотка за договором;
- б) ефективну ставку відсотка;
- в) ставку рефінансування Центрального банку;

г) просту лінійну ставку.

**32 Гібридний (комбінований) фінансовий інструмент (наприклад конвертована облігація) емітент повинен поділити:**

а) на поточну та довгострокову дебіторську заборгованість;

б) компонент зобов'язання та компонент капіталу;

в) основні засоби та нематеріальні активи;

г) резервний капітал і гудвіл.

**33 Тимчасові різниці, за МСБО (IAS) 12, виникають як різниця:**

а) між доходами та витратами поточного періоду;

б) балансовою вартістю активу/зобов'язання в балансі та їхньою податковою базою;

в) поточним податком і авансовими внесками;

г) валовим і чистим прибутком компанії.

**34 Зміну методу амортизації основних засобів (наприклад із прямолінійного на виробничий) розглядають:**

а) як зміну в обліковій політиці (потребує ретроспективного перерахунку);

б) зміну в облікових оцінках (обліковують перспективно);

в) виправлення суттєвої помилки;

г) подію після звітної дати.

**35 Офіційне оголошення банкрутства великого дебітора в січні нового року через фінансові проблеми, що існували на 31 грудня, є:**

а) подією після звітної дати, що не потребує корегування;

б) подією після звітної дати, що потребує корегування звітності минулого року;

в) зміною облікової політики;

г) форс-мажорною обставиною поточного року.

**36 Головним критерієм для обов'язкового складання консолідованої фінансової звітності групи компаній за IFRS 10 є наявність:**

- а) спільного капіталу понад 50 %;
- б) контролю материнського підприємства над дочірніми;
- в) спільних угод про постачання сировини;
- г) суттєвого впливу на раду директорів.

**37 Якщо вартість придбання компанії менша за справедливую вартість придбаних чистих активів (bargain purchase), різницю («негативний гудвіл»):**

- а) визнають як гудвіл зі знаком мінус у необоротних активах;
- б) визнають як прибуток (дохід) у фінансовому результаті негайно на дату придбання;
- в) зараховують до складу статутного капіталу дочірньої компанії;
- г) амортизують протягом п'яти років.

**38 Інвестиції в асоційовані підприємства (частка голосів зазвичай від 20 до 50 %), на які підприємство має суттєвий вплив, обліковують:**

- а) за методом придбання (повна консолідація);
- б) методом участі в капіталі (equity method);
- в) первісною вартістю з урахуванням зносу;
- г) методом пропорційної консолідації.

**39 Складаючи консолідований баланс, внутрішньогрупову дебіторську та кредиторську заборгованість між материнською та дочірньою компаніями:**

- а) додають одну до одної;
- б) повністю виключають (елімінують);
- в) відображають у складі чистого капіталу групи;
- г) розкривають лише у примітках, без змін у балансі.

**40 Частка, що не контролює (NCI / non-controlling interest), у консолідованому Звіті про фінансовий стан відображають у складі:**

- а) довгострокових зобов'язань;
- б) власного капіталу окремим рядком;
- в) короткострокових зобов'язань;
- г) необоротних активів.

## **ВИМОГИ ЩОДО ОФОРМЛЕННЯ ТА ЗАХИСТУ РОБОТИ, КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ**

Виконуючи контрольну роботу, здобувач повинен суворо дотримуватися наукових стандартів і спиратися на актуальну законодавчу базу. Зміст дослідження має свідчити про високий рівень професійної грамотності, бути змістовним, логічно вибудованим і повністю розкривати вибрану проблематику без повторень чи логічних помилок. Важливою умовою є самостійність написання та обов'язкове зазначення точних бібліографічних посилань на кожен використану цитату, наукову тезу чи статистичний показник із зазначенням усіх реквізитів джерела. Працюючи над практичною частиною, потрібно чітко визначити об'єкт аналізу; усі графічні матеріали — таблиці, рисунки та діаграми — мають бути пронумеровані, мати назви, відповідні одиниці вимірювання та логічно підкріплювати теоретичні висновки.

Структура контрольної роботи включає такі розділи:

- 1 Титульний аркуш: оформлюють за шаблоном університету (кафедри).
- 2 Зміст (план): перелік усіх розділів із зазначенням сторінок.
- 3 Теоретична частина: розкриття суті питання.
- 4 Практична частина (ситуаційні завдання і тести): розв'язання наведених у завданні кейсів. Зазвичай це складання окремих форм

фінансової звітності, трансформація показників або розрахунок справедливої вартості.

5 Список використаної літератури: оформлюють за чинним стандартом бібліографічного опису. Основні етапи виконання та оформлення:

- чіткість і унікальність: уникайте дослівного переписування підручників. Теоретичні питання потребують аналітичного підходу та адаптації до умов конкретного підприємства (якщо це потрібно за умовою);

- оформлення тексту: шрифт Times New Roman, 14 кегль, інтервал 1.5, поля: ліве —  $(30 \text{ мм})$ , праве —  $(15 \text{ мм})$ , верхнє та нижнє —  $(20 \text{ мм})$ ;

- числові розрахунки: у практичній частині всі обчислення та логіка їх виконання мають бути розписані покроково.

Здобувачам дозволено виконувати контрольну роботу за іншою темою згідно з напрямом їхньої практичної діяльності, але в цьому разі вибрана тема і план роботи мають бути узгоджені з викладачем. У процесі написання контрольних робіт необхідно використати статистичний матеріал. Можна також використати практичний матеріал, зібраний за місцем роботи. Зібраний практичний матеріал має бути поданий у формі таблиць, схем, діаграм, графіків. Бібліографічний список формують за ієрархічним принципом: спочатку нормативно-правові акти, потім офіційна статистика та інструкції, а наприкінці наукові видання в алфавітному порядку. Вчасно подана на кафедру робота підлягає захисту; у разі виявлення суттєвих недоліків її повертають для доопрацювання. Слід пам'ятати, що негативний результат захисту контрольної роботи є перешкодою для допуску здобувача до складання іспиту з дисципліни.

## СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

- 1 Конституція України : офіц. текст. Київ : КМ, 2013. 96 с.
- 2 Податковий кодекс України: від 02.12.2010 р. № 2755-VI. *Відомості Верховної Ради України*. 2011. № 13-14, № 15-16, № 17. Ст. 112.
- 3 Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні : Закон України від 16.07.1999 р. № 996-XIV. *Відомості Верховної Ради України*. 1999. № 40. Ст. 365.
- 4 Про внесення змін до Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні»: Закон України від 05.10.2017 р. № 2164-VIII. *Відомості Верховної Ради України*. 2017. № 44. Ст. 397.
- 5 Міжнародні стандарти фінансової звітності (International Financial Reporting Standards). URL: <http://buchuchet.uabs.sumdu.edu.ua/ua/component/zoo/item/mizhnarodni-standarty-finansovoi-zvitnosti-international-financial-reporting-standards>.
- 6 Міжнародні стандарти фінансової звітності. Концептуальна основа фінансової звітності. URL: <http://www.minfin.gov.ua/news/view/mizhnarodni-standarty-finansovoi-zvitnosti-versiia-perekladu-ukrainskoiu-movoju---rik?category=bjudzhet>.
- 7 Верига Ю. А. Облік у зарубіжних країнах : навч. посіб. Київ : Центр навчальної літератури, 2012. 216 с.
- 8 Войнаренко М. П., Пономарьова Н. А., Замазій О. В. Міжнародні стандарти фінансової звітності та аудиту: навч. посіб. Київ : Центр учбової літератури, 2010. 488 с.
- 9 Гейер Е. С., Наумчук О. А. Міжнародні стандарти фінансової звітності : навч. посіб. Донецьк : ДонНУЕТ, 2012. 283 с.
- 10 Голов С. Міжнародні стандарти фінансової звітності : сучасний стан та застосування. *Бухгалтерський облік і аудит*. 2005. № 8-9. С. 17-24.

11 Голов С. Ф., Костюченко В. М., Кулага О. М. Трансформації фінансової звітності українських підприємств у звітність за міжнародними стандартами фінансової звітності : метод. посіб. Вінниця : Консоль, 2013. 267 с.

12 Жолнер І. В. Фінансовий облік за міжнародними та національними стандартами : навч. посіб. Київ : Центр учбової літератури, 2012. 368 с.

13 Жук В. До проблем стратегії запровадження МСФЗ в Україні. *Бухгалтерський облік і аудит*. 2010. № 10. С. 16-22.

14 Жураковська І. В. Облік і фінансова звітність за міжнародними стандартами: конспект лекцій для студ. спец. 8.03050901 «Облік і аудит» денної і заочної форм навчання. Луцьк : Луцький НТУ, 2015. 84 с.

15 Колінько Н. І., Єзерська Т. Є. Відповідність фінансової звітності українських підприємств міжнародним стандартам. *Науковий вісник НЛТУ України*. 2012. С. 215-220.

16 Лапішко М. Л. Нові вимоги МСФЗ до формування фінансової звітності. *Вісник соціально-економічних досліджень*. 2012. № 44. С. 326-330.

17 Лучко М. Р., Бенько І. Д. Бухгалтерський облік у зарубіжних країнах : навч. посіб. Тернопіль : Екон. думка, 2016. 370 с.

18 Нормативно-методичне забезпечення бухгалтерського обліку в умовах застосування міжнародних стандартів фінансової звітності / за заг. ред. Л. Г. Ловінської. Київ : ДННУ «Акад. фін. управління», 2013. 294 с.

19 Небильцова О., Кортикова Р. Стандарти GAAP USA: кожен бухгалтер бажає знати. *Бухгалтерія*. 2006. № 35. С. 90-94.

20 Пархоменко В. Фінансова звітність за міжнародними стандартами. *Вісник фіскальної служби України*. 16.03.2012. № 11. URL: [www.visnuk.com.ua](http://www.visnuk.com.ua).

21 Пономарьова Н. А. Міжнародні стандарти фінансової звітності та міжнародні стандарти аудиту : навч. посіб. Хмельницький : ХНУ, 2008. 211 с.

22 Садовська І. Б., Левицька С. О., Бабіч І. І., Жураковська І. В. Трансформації фінансової звітності за міжнародними стандартами : навч. посіб. Луцьк : Редакційно-видавничий відділ Луцького НТУ, 2013. 412 с.

23 Хомуляк Т. І. Міжнародні стандарти фінансової звітності: проблеми і перспективи застосування. *Вісник Університету банківської справи Національного банку України*. 2010. № 1. С. 212-216.

24 Ціцька Н. Є. Етапи впровадження міжнародних стандартів бухгалтерського обліку та фінансової звітності в Україні. *Вісник Львівської комерційної академії. Серія економічна*. 2014. Вип. 46. С. 182-185.

25 Шара Є. Ю. Фінансовий облік : навч. посіб. Київ : Центр навч. літ., 2012. 408 с.

26 Шипіна С. Б. Зарубіжний досвід розкриття інформації про фінансові результати у фінансовій звітності за МСФЗ. *Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія «Економічні науки»*. 2016. Вип. 17 (4). С. 147-150.

#### *Інтернет-сайти*

<http://www.nbuv.gov.ua/> – Національна бібліотека України ім. В. І. Вернадського.

<http://www.nbuv.gov.ua/portal/libukr.html> – Бібліотеки та науково-інформаційні центри України.

[http:// www. library. lviv.ua /](http://www.library.lviv.ua/) – Львівська національна наукова бібліотека України ім. В. Стефаника.

<http://uk.wikipedia.org> – вільна енциклопедія.

[www.minfin.gov.ua](http://www.minfin.gov.ua) – сайт Міністерства фінансів України.

[www.osvita.org.ua](http://www.osvita.org.ua) – сайт Міністерства освіти і науки України.

<http://web.worldbank.org> – сайт Світового банку.

<http://www.rada.kiev.ua>.

<http://www.sta.gov.ua>.

<http://www.buhgalteria.com.ua>.

<http://www.vobu.com.ua>.

<http://www.library.com.ua>.

<http://www.ewaudit.com.ua>.

<http://www.rada.gov.ua>.

<http://www.economics.com.ua>.

<http://www.zakon.rada.gov.ua>.

Міжнародні стандарти фінансової звітності (МСФЗ, МСФЗ для МСП, включаючи МСБО та тлумачення КТМФЗ  
[http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/929\\_010](http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/929_010).

## МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ ТА ЗАВДАННЯ

для контрольної роботи

з освітнього компонента

*«ОБЛІК І ФІНАНСОВА ЗВІТНІСТЬ*

*ЗА МІЖНАРОДНИМИ СТАНДАРТАМИ»*

для здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня спеціальності

D1 «Облік і оподаткування»

ОП «Облік, аудит та оподаткування» заочної форми здобуття освіти

Відповідальний за випуск Орлова В. М.

Редактор Ібрагімова Н. В.

---

Підписано до друку 01.06.2026 р.

Умовн. друк. арк. 2,5. Тираж . Замовлення № .

Видавець та виготовлювач Український державний університет

залізничного транспорту,

61050, Харків-50, майдан Фейєрбаха, 7.

Свідоцтво суб'єкта видавничої справи ДК № 6100 від 21.03.2018